

OSS

i

mellom

KLUBBAVIS FOR OSLO SCHAKSELSKAP .

Nr. 2

2. årgang.

16.4.1963.

V Å R S E S O N G E N

Vårsesongen startet med en halvtimesturnering, Monrad system, over 3 kveller som samlet god deltakelse fra alle klasser. Som kjent ble det gitt tidshandicap for de forskjellige klasser, og dette ga til resultat at flere fra de lavere klasser lenge lå langt fremme, selv om de første plasser til slutt ble besatt med bare mesterspillere. De fire ordinære premier tilfalt: 1. Svein Johannessen, 2. Arne Gulbrandsen, 3 og 4 Eivind Poulsson og Erling Kristiansen. Deretter kom Storm Herseth og Dag Belsnes, en av våre eldre og en av våre yngre medlemmer som vi sjelden ser i turneringene.

Det ble utdelt ekstrapremier til spillere fra kl. 2 og nedover som scoret bra, og de tilfalt A. Sander, Ronny Klæboe og P. Bergeren. Spesielt sistnevnte som fikk $5\frac{1}{2}$ p. må fremheves. Han kom ikke annen spilledag ved en misforståelse og fikk tap på de 3 partiene, så på de han spilte fikk han $5\frac{1}{2}$ av 6!

Som nevnt i vårt forrige nummer var vårtturneringen i år nødt til å kollidere med Oslomesterskapet, som gikk fra februar til påske. Dette gikk ut over vårtturneringen, og vi håper at Oslomesterskapet neste år blir konsentrert til 4 - 5 uker som vi kan holde oss unna. Spesielt Mester- og 1.klasse hadde liten deltakelse. Dette sagt uten forkleinelse for Steinar Lindblom, Yngvar Barda og Per Myhre som tok de 3 første plasser.

I klasse 2, vant vårt nye medlem Frans Larsen, tidligere Narvik den ene gruppen med 7 av 7 og vil nok hevde seg også i de høyere klasser. Denne gruppe er den eneste hvor ikke alle partier er blitt spilt. Ronny Klæboe ligger an til 2.plass og C. Mohn til 3. Den annen gruppe ble vunnet av Terje Wibe, som også fikk fullt hus. I denne gruppe la vi også merke til en annen ny mann fra Nord-Norge, Nils Larsen, som fikk $5\frac{1}{2}$ p. O. Falck-Kiil ble nr. 3.

Klasse 3. ble overlegent vunnet av Eiler Holtermann med $5\frac{1}{2}$ av 6 med Stig Nyberg og Sverre Johansen nærmest på 4 p. Og i 4. klasse vant Sverre Solum med 7 av 9, foran J. Hildrum $6\frac{1}{2}$ og deretter 3 mann på $5\frac{1}{2}$, Cato Schiøtz, Kay Jacobsen og Alexi Schrager.

Eilers kan vi nevne at vi har vært med 12 mann på Hamar og slått Hedmark Sjakkrets med 10 - 2.

- - -

Klubbmesterskap i lynsjakk.

Tirsdag 30.4. går klubbmesterskapet i lynsjakk. Anmeldelse senest dagen før. Da Mesterklassen spilles alle mot alle i en gruppe må den med den vanlige gode deltakelse gå over 2 kvelder. Annen spilledag fredag 3. mai.

Det var en god del overraskelser i årets Oslomesterskap - både positive og negative. En av de mest positive sto klassens debutant, Reidar Agdestein for. I siste runde gledet han publikum ved nærmest å riste Per Ofstad som en vott - hvis man kan bruke det respektløse uttrykk om en tidligere norgesmester.

Nimzo-indisk

1.	d2 - d4	Sg8 - f6
2.	c2 - c4	e7 - e6
3.	Sb1 - c3	Lf8 - b4
4.	a2 - a3	Lb4 x c3 +
5.	b2 x c3	Sf6 - e4

Ofstad anvender ofte denne variant i Nimzo-indisk. I dette parti møter han imidlertid et motspill som han ikke blir helt fortrolig med

6.	Dd1 - c2	f7 - f5
7.	Sg1 - f3	0 - 0
8.	e2 - e3	b7 - b6
9.	Lf1 - d3	Lc8 - b7
10.	Lc1 - b2	

Hvit begraver sin dårlige løper. Den skal senere bli trollet i esken i dette parti, selv om det koster i første omgang.

10.	- -	Sb8 - c6
11.	0-0-0-!?	

Ser ytterst mistenkelig ut, og vi går ut fra at Ofstad har gjort seg de samme refleksjoner. Men det viser seg at det ikke er så lett å finne det rette motspill.

11.	- -	Sc6 - a5
12.	h2 - h4	

Fra hvits synspunkt er det på denne kant det skal skje. Trekket tar til å begynne med sikte på å berede feltet g5 for springren på f3.

12.	- -	c7 - c5

Det er vanskelig å finne noen medicin som duger mot Agdesteins egenartede oppstilling.

13.	d4 - d5!	

Dette er inngangsbilletten Lb2 må betale, hvis den skal være med på forestillingen.

13.	- -	e6 x d5

Reidar Agdestein - Per Ofstad

14.	c4 x d5	Lb7 x d5
15.	c3 - c4	Ld5 - e6

En tanke bedre var Lc6, da kunne hvertfall ikke hvit svindle så direkte som han gjør nå. Lc6 vinner dessuten et tempo hvis hvit vil gjennomføre g4.

16.	g2 - g4!	

Meget sterkt var også 16. Sg5, SxS, 17. hxg5, Dxxg5 18 g4!.

16.	- -	Se4 x f2

Tvungent.

17.	g4 x f5!	

Hvit har beregnet sine drastiske midler med omhu.

17.	- -	Sf2 - d3+

18.	Dc2 x d3	Le6 x f5

19.	Th1 - g1!	Dd8 - e7

20.	e3 - e4!	Lf5 - g6

Sort ser ikke at han i første omgang kan slå på e4, han har nemlig springersjakken på b3 i bakhånden. Hvit velger imidlertid partifortsettelsen, slik at det ikke spiller noen rolle om sort slår omgående eller i trekket etter.

21.	h4 - h5	Lg6 - e4

Nu fikk han øye på det

22.	Tgi x g7+!	De7 - g7

23.	Dd3 x e4!	Sa5 - b3+

24.	Kc1 - b1	Sb3 - d4

25.	Sf3 - d4!	c5 - d4

26.	Lb2 x d4	Tf8 - e8

27.	De4 - d5+	Dg7 - f7

28.	Dd5 - g2+	Kg8 - f8

29.	Td1 - f1	Oppgitt

Efter partiet spurte man seg selv om hvits 19. Th1-g1 var korrekt. Sort kan slå damen på d3, men etter 20. Txxg7+ kg8 - h8 og 21. Td1 - g1! vinner hvit i alle de morsomme varianter som oppstår.

OSLOMESTERSKAPET er ferdig og resultatet vil være kjent fra avisen. Vi benytter anledningen til å gratulere Arne Gulbrandsen med mesterskapet. Han fikk 7½ p. Ragnar Hoen fikk 7, Eivind Poulsson, Arne Zwaig og Svein Johannessen alle 6½. I klasse A vant Tore Jan Nilsen med seier i alle 9 partier, Bjørn Lyngfjell, Torshov, vant den annen gruppe. Gruppevinnere i klasse B ble Terje Wibe og Ronny Klæboe. Klasse C som spiller 11 runder har vi ennå ikke fått sluttresultatet for.

LANDSTURNERENGEN går i Moss 7 - 13 juli, anmeldelsesfrist 20. mai.

NORDISK TURNERING i Odense 21.7 - 1.8. anmeldelsesfrist 15. mai.

Innbydelser til begge turneringer står oppslått på tavlen.

Kretsen arrangerer lynmesterskap og premieutdeling onsdag 24. april. Vi nevner samtidig at kretsen skal spille bykamp mot Gøteborg 11. og 12. mai i Gøteborg.

STORM

Det er vanskelig å spille sjakk selv. Og en lidelse er det som regel å se andre spille. De gjør så mye galt. En av dem som lider mest er Storm.

Det er idag kun få som husker de tider da Fredrik Storm selv spilte. Storm var den gang en meget sterk spiller og det var ikke meget om å gjøre at også han kunne være kvalifisert til Forbundets gullmerke idag.

Efter at Storm la brikkene på en hylle i X-gate, har han sittet og ristet på hodet. Over det slette spill. Storm liker ikke kombinasjoner.

-Hvorfor gjøre det komplisert når det kan gjøres enkelt? Men det er mange unge som ofrer i vår tid.

Derfor sukker Storm efter et ungdommelig springerinnslag på f7:

- Jo galere desto bedre.

Blir det riktig ille må Storm ha vann.

Herav uttrykket Storm i et vannglass.

Stort sett ble dessuten sjakkspillet prestert meget kløktigere før i tiden. Ifølge Storm spilles sjakk idag omtrent som den gang spillet ikke var skikkelig oppfunnet - nærmest i den epoke som står omtalt på side 27 i alle bøker om utviklingslæren.

Uten å gå for meget i Storms privatliv, må her kun berettes om den ergrelse han har tilføyet alle forfattere av kryssordoppgaver.

En tid lå der nemlig lørdags-, onsdags-, jule-, og fastelavnskryssordoppgaver og fløt alle vegne på sjakkbrettene. Midt i det hele satt Storm og løste. Storm er en vinnertype og enten kom han efter enkefruen i Frognerveien eller den pensjonerte oberst i Thomas Heftyesgt, - eller han fikk tildelt første ærespris, loddtrekning eller ikke.

Men til slutt gikk det opp for ham at dette tårnet seg opp til å bli hensynsløst skattbar inntekt, så han la fyllepennen vekk og fortsatte å riste på hodet. Dessuten var han blitt inderlig lei av alle disse slag som sto på Re og alle stasjoner på Bergensbanen. Skulle De en gang være i tvil om fugl på tre bokstaver, så vet Storm at det er Emu.

Av og til betegnes han som Fredrik den Store. Dette er igrunnen en misvisende betegnelse og gjelder egentlig hans pedagogiske og sjakklig analytiske egenskaper.

Han har lært Svein Johannessen å lese og at springeren beveger seg to loddrett og en vannrett.

Det er naturlig at en mann med en slik posisjon er høyt skattet som bakspiller. Storm hører med blant de uhyre få som tenker sitt om spillet uten å si hva han tenker. Man kan likevel se det på ham.

Mange følger den regel å lese av Storms ansikt hvor god stillingen er. Da sier han! - Se ikke på meg, se på spillet.

Men Fredrik den store er ikke bare sjakkspiller. Han er også turist. Når nettene blir lange og kulda setter inn, pleier Storm å ta skiene på nakken og bære dem ut i naturen.

Søndag ettermiddag bærer han skiene tilbake og opp i klubben. Storm er den eneste bakspiller som har ristet på hodet i anorakk og nikkere.

Når sjakkspillet i klubben når lavmål og det er nødvendig med glass på glass med vann, reiser han til Mallorca.

På Mallorca sitter urinnvånerne på huk og klinker kuler. Ved siden av sitter Storm i badebukse og rister på hodet og tenker at dette må være sjakkspillets forløper.

Apropos dette siste antrekk:

Enhver klubb har sin økonomi å slite med. Det har også O.S.S. Derfor skjønner ikke Storm hvorfor ikke styret setter spillelokalene under vann og leier ut badebukser til overkommelig avgift.

Ifølge Storm er det synd at det ikke lenger finnes noen originaler igjen i klubben.

Vårens begivenhet blir matchen mot Målardalens Schackförbund i Ørebro i pinsen. Kampen er et ledd i Ørebro Schacksällskaps 50-års jubileumsarrangement.

Ø.S.S. er en gammel forbindelse. Klubben var her i 1949, og vi spilte returmatch i pinsen 1950. Kampene gikk med 20-mannslag, og vi vant begge. Klubben er noe mindre enn vår, og da det i 1961 skulle avtales nytt Oslobesøk foretrakk Ø.S.S.-formannen gjennom alle år, Ekelund, å komme med et lag fra Målardalen Schackförbund. Laget som kom hit var meget reservespekket, og vi vant en klar seier. På hjemmebane må vi være forberedt på å møte et vesentlig jevnere lag fra en av Sveriges største kretser, så vi vil gjøre hva vi kan for å få med oss et så sterkt lag som mulig.

Det skal spilles med ca. 30 mann. Vi venter endelige detaljer om arrangementet i løpet av få dager, og de spillere som i første omgang kommer i betraktning vil da bli tilskrevet. Vi regner med at det vil bli avreise pinseaften morgen, dobbeltrunde i Ørebro og retur Oslo sent 2. pinsedag kvell.

Det blir anledning for spillerne til å ta sin kone med. Vi regner også med at det skulle bli plass for medlemmer som måtte være interessert i å bli med på turen, selv om de ikke blir tatt ut til å spille.

PENGEPREMIER?

Med jevne mellomrom kommer spørsmålet om premieringsformene i norske sjakkturneringer på tale.

Av og til blir der gitt uttrykk for at de tradisjonelle erindringsgjenstander ikke lenger har den samme interesse.

Vi vet ikke om det er den profesjonelle debatt i sportspressen, eller premieringsformene i de internasjonale turneringer med mer eller mindre profesjonelt betonet deltagelse som er bakgrunnen for slike refleksjoner.

En annen ting er at tanken om pengepremiering så vidt vi vet ensidig har vært diskutert i O.S.S. - i de andre norske klubber er dette tydeligvis ikke noe problem.

Det er mange slags prestasjoner - både sportslige og kunstneriske som premieres i vårt land. Vi skal ikke forsøke her å plasere sjakkspillet, men bare påpeke at vi har vanskelig for å trekke frem noen konkurranspreget gren eller utøvelse som her i Norge offisielt belønnes med penger.

Det er svært fristende å fortsette med "sports-parallellen": En sjakkturnering kan spenne over et langt tidsrum. En sportsprestasjon kan ydes i løpet av sekunder. Er utøveren dyktig, kan det bli et anseelig antall premier han etterhvert rasker med seg. Vi tviler på om noen norsk sjakkspiller i den grad er neddynget med diplomer, sølv og krystall, at han av den grunn finner det ønskelig med pengepremiering.

Derneft er det naturlig å spørre; Spiller De sjakk for å ha glede av spillet, eller for å søke materiell vinning hvis De spiller godt nok?

I alle tider har spillet vært dyrket i sin nuværende form - det har gledet sine utøvere ved sin egenart - og der har ytterst sjelden blant amatører vært nødvendig å etterlyse andre stimuli (som pengepremier) for å holde interessen ved like. Bestandige erindringer for god prestasjon i en turnering har hittil vært verdsatt som riktig belønning og incitament til å yde sitt beste.

Å forandre på dette vil være å sette en skamplett på sjakkspillet som konkurranseform.

Det ville være å belønne arbeidsinnsatser.

S. L.

Jeg er personlig stort sett enig i tanken bak dette innlegg. Selv om det for tiden neppe er aktuell politikk å innføre pengepremier i våre turneringer, finner jeg dog ikke tilstrekkelig grunn til å ta prinsipiell avstand fra tanken.

For det første tror jeg ikke pengepremier er noe nytt i tiden, tvert i mot, en granskning av sjakkhistorien vil nok vise at pengepremier i amatørbetonte turneringer var mere utbredt i de gode gamle dager enn nå.

I våre naboland blir det i Sverigesmesterskapet delt ut pengepremier i de øverste klasser. I Danmark får mesteren en kontantpremie.

I Nordisk turnering har det i alle år vært pengepremier, beløpene har ikke fulgt prisutviklingen, og er ikke større enn at de betyr at i all fall vinneren får dekket sine utgifter til hotellsengen i de 1/2 uke turneringen varer.

I sjakk har det aldri vært det skille mellom amatør og profesjonist som vi kjenner fra idretten. Den idrettsmann som etter vunnet konkurranse mottar sin smukke premie har dessuten rikelig fått dekket reise, diett o.s.v., hva sjakkspilleren kun får i utvalgte eliteturneringer.

Noe som slår meg som litt underlig når vi er inne på temaet sjakk og penger, er utbredelsen av spillet om innsats i frie partier. Over for dette fenomen står jeg littuuforstående, og her har jeg den, skal vi si, litt romantiske innstilling som jeg synes S.L.s innlegg bærer preg av.

Men det er vel en annen historie, spillet om penger i sjakk er visst i vår del av verden like gammelt som spillet selv. Den som måtte føle seg kallet til å utrydde det står over for en håpløs oppgave.

K.H.